

NATUURLIJKE VERWIJZERS/VERWACHTERS

ADRIËNNE VAN DEN BERG EN SYLVIA BRUGGINK

SHERPA

leren van
casussen

beschrijf je eigen casus

NATUURLIJKE VERWIJZERS / VERWACHTERS

Binnen de communicatie wordt onderscheid gemaakt tussen verschillende niveaus van betekenisverlening en de gevolgen daarvan voor de communicatiemogelijkheden van een persoon.

Het meest basale niveau is het sensatieniveau. Op dit niveau is er sprake van lichaamsgebonden communicatie. Bij sommige personen kan er al wel sprake zijn van herkenning van dagelijks terugkerende gebeurtenissen, een “o ja”-effect. Bij het zien, horen, ruiken, voelen van bepaalde zaken in een bepaalde situatie treedt dan herkenning op. De persoon kan daar met lichaamstaal op reageren en zo (onbewust) aangeven dat hij wel / geen prijs stelt op wat er gaat gebeuren.

Het volgende niveau is het (prille) presentatieniveau. Naar aanleiding van veel voorkomende (dagelijkse) waarnemingen vindt herkenning plaats op grond waarvan er een verwachting, associatie of ‘klikje’ ontstaat, binnen het waarneembare hier en nu. Datgene wat de herkenning oproept wordt natuurlijke verwijzer of verwachter genoemd. Het gaat dus om een of meer onderdelen van de situatie zelf: de bekende beker of fles, een slab, het geluid van de tillift etc. De persoon verwacht nu dat er iets gaat gebeuren en kan daar op reageren:

Kijken + reiken of pakken / doen is “ja”, afwenden of wegduwen is “nee”.

Op actieve / alerte momenten kan Ruud door naar zaken te kijken en/of ze aan te tikken keuzes maken. Hij kiest dan bijvoorbeeld tussen brood of pap eten, melk of sap drinken, een boekje scheuren of met een balletje spelen.

Op passieve / onder-alerte momenten kan hij dat niet aangeven. Dan wordt de keuze voor hem gemaakt, maar wordt goed naar de reacties van Ruud gekeken om te beoordelen of de juiste keuze is gemaakt. (zie ook zijn signaleringsplan Alertheid).

Bezoek de website van leren van casussen: <http://lerenvancasussen.cce.nl>

Bezoek de website van het CCE: <http://www.cce.nl>

Bezoek de website van Sherpa: <http://www.sherpa.org>

*Dit project is mogelijk gemaakt door Fonds NutsOhra.
NutsOhra geeft financiële ondersteuning aan projecten op
het gebied van de gezondheidszorg en
heeft daarbij voorkeur voor projecten die leiden tot
verbetering van kwaliteit van leven van mensen met een
ziekte, beperking of risico.*

